

**BESZÁMOLÓ KÜLSŐ-FERENCVÁROSI UTCAI
GONDOZÓ SZOLGÁLAT**

2022. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Külső-ferencváros területén utcai gondozó szolgálatunk 2008 óta segíti a fedél nélküli embereket. Az utcai szociális munkát két utcai szociális munkás végzi heti öt napon, terepen töltött munkaidejük napi hat óra (háttérmunka napi két óra). Jelenleg a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázati formában biztosítja az utcai munka alapvető működési és finanszírozási feltételeit, évenkénti elszámolás és legalább kétévenkénti Magyar Államkincstári ellenőrzés mellett. A Ferencvárosi Önkormányzattal, megkötött határozatlan idejű Közszolgáltatási Szerződés évente 1.026 eFt támogatási összeget biztosít szolgálatunknak. A támogatást 2022 évben is, az utcai szociális munka tárgyi feltételeinek – gépjármű-karbantartásra, biztosításra, üzemanyagra, valamint különböző tárgyi eszközök biztosításához használtuk fel.

Szakmai programunk alapelve, hogy az utcai gondozó szolgálat tevékenysége nem az utcai lét komfortosítását szolgálja, hanem annak átmenetivé tételét. Az utcai lét embertelen, megalázó, kiszolgáltatott állapot, mely veszélyezteti az érintettek mentális és fizikai épségét, így elsődleges feladatunk, hogy a szociális munka eszköztárát felhasználva megszüntetésén dolgozzunk. Az 1/2000-es SzCsM. rendelet 104. §-ban meghatározott megkeresés, tanácsadás, gondozás, esetkezelés és szállítás szolgálati elemeket utcai szolgálatunk biztosítja. A feltüntetett tevékenységek közül szakmai programunk leghangsúlyosabb eleme továbbra is az „esetkezelés”.

Az esetkezelés során az adott ügyfél fizikai-mentális állapotához igazodó, reális, de az utcai lét felszámolása irányába mutató célt vagy célokat tűzünk ki. Ez akár egy hiányzó irat beszerzésétől a családhoz való visszaköltözésig bármi lehet. Az esetkezelésekhez alapítványunk összes erőforrása (Práter Utcai Nappali Melegedő lakhatási és munkavállalási támogatása, KHEK lakhatást támogató pályázat, Kürt utcai Nappali Melegedő lakhatást támogató „Úton” programja, stb.) igénybe vehető. Az ügyfelek helyzetének rendezéséhez a Diszpécser Szolgálat segítségével a fővárosi ellátórendszer teljes szolgáltatási spektrumát használni tudjuk, de figyelmet fordítunk az intézményrendszeren kívüli elhelyezési lehetőségek felkutatására, a személyre szabott megoldások megtalálására is.

Az utcai munkához szükséges felszereléseket mi szerezzük be, illetve adományokat is kapunk. Az utcán élők részére szükség esetén teát, gyógyszert, a takarót, hálósákat stb. tudunk biztosítani. A megfelelő higiénés feltételeknek eleget téve az autóban különböző fertőtlenítő szereket, eszközöket stb. tartunk. Az utcai munka háttérintézménye, a Práter utcai Nappali Melegedő. Az intézmény biztosítja a működéshez szükséges egyéb feltételeket (megbeszélések, iratbeszerzések, ügyintézkések, tisztálkodó helyiségek, fogadó és interjú helyiség stb.). A munkavégzéshez egy speciálisan erre célra kifejlesztett számítógépes programot használunk, amelybe minden szükséges és fontos információ felvesszük és vezetünk egy gondozási naplót is, amely egyénenként tartalmaz minden eddig történt intézkedést. A Regionális Diszpécser Szolgálattal érvényes, írásbeli együttműködési szerződésünk van, az utcai

gondozó szolgálatok szakmai fórumain részt veszünk, illetve rendszeres megbeszélések történnek a Józsefvárosi Utcai Gondozó Szolgálattal is. Utcai szociális munkásaink a területük bejárása, illetve a Regionális Diszpécser Szolgálat bejelentései alapján kutatják fel a fedél nélküli embereket, de fogadnak jelzéseket más szervezetektől is, kiemelve a Polgármesteri Hivatalt.

A kerületrésznek, mint ellátási területnek a lefedettsége, utcai szociális munkánk szempontjából teljesnek mondható, az általunk ismert helyszíneket legalább heti rendszerességgel tudjuk látogatni. Ennek a munkának alapvető feltétele a gépjármű használat, amelyet egy 2019-ben erre a célra pályázaton elnyert személygépkocsival tudunk biztosítani. Ezzel tudjuk a szükséges tárgyi eszközöket beszerezni, szállítani (élelmiszerek, takarók, tea stb.), továbbá az előre megtervezett és azonnali szállításokat is ezzel végezzük.

Ellátási területünk a Vágóhid utca – Dunapart – Határ út – Üllői út által határolt terület. Itt megtalálható ipari és a lakó terület, illetve megtalálható a Pilis Parkerdő Zrt kezelésében lévő belterületi erdő, rendező pályaudvar és lakótelep is. Több, ún. „fix” helyszínünk is van, ahol huzamosabb ideig élnek emberek, ezek nehezebben megközelíthető, általában zöldterületeken vannak, illetve több olyan helyszínünk is van, amelynél kapualjakban, padokon vagy boltok, kirakatok előtt találhatóak fedél nélküliek. Területünk határán több forgalmas közlekedési csomópont is található (pl. Ecseri úti, Pöttyös úti, Népliget úti metrómegálló) ahol időnként többen előfordulnak hajléktalan emberek.

Az ellátási területünkön többféle típusba tartoznak a fedél nélküli emberek. Vannak természetesen a „magányos farkasok”, de a legtöbben olyan emberek, akik valamilyen érdek mentén kötődő két - három fős csoportokban élnek, viszonylag állandó helyen. Kisebb számban élnek az ellátási területen párok, házastársak, ők inkább kötődnek fix helyszínekhez. Helyszíneink padok, épület beugrók, aluljárók, illetve fabódék, kunyhók. A forgalmasabb közlekedési csomópontoknál évszaktól is függően kialakulnak alkalmi jellegű és változó létszámú csoportok is, általában 2 – 4 főig terjedően.

A téli, krízis időszakban (novembertől márciusig) az egészség megőrzés és az életvédelem határozza meg az utcai munkát. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy minden fedél nélküli számára felajánljuk a hajléktalan ellátó rendszer nyújtotta elhelyezési lehetőségeket, aki együttműködik ebben, azt elhelyezzük, aki pedig marad a helyszínen őt az egészsége megőrzéséhez szüksége eszközökkel látjuk el (takaró, élelmiszer, tea stb.), és folyamatosan, rendszeres időközönként látogatjuk. Az elhelyezések esetében két fő típusról beszélhetünk: az egyik esetben éjjeli menedékhelyekre (csak éjszakára nyújt elhelyezést, de folyamatosan) vagy ún. első befogadó szálláshelyekre (gyakorlatilag feltétel nélküliek „utca” szintűek, a téli krízisidőszak végéig) helyezünk el. A másik esetben, amennyiben az egészségi állapot indokolja, hajléktalan egészségügyi centrumba szállítunk, ahol az orvos döntése alapján ún. lábadozó elhelyezésre van lehetőség (amely az egészségi állapot helyreállításáig tart). Ezekon kívül

kisebbszámú vannak egyéb elhelyezések is pl. átmeneti (fizetős) szállókra, munkásszállókra, de többször kell mentőt is hívunk azonnali egészségügyi beavatkozás miatt. A fővárosi hajléktalan ellátó rendszer intézményeibe a Regionális Diszpécser Központtal együttműködve történnek az elhelyezések, az ezeken kívüli elhelyezéseket (munkásszálló, albérlet, szivességi lakhatás stb.) mi végezzük.

A koronavírus járvány hatásai ebben az évben már nem befolyásolták jelentősen az utcai munkát, az elhelyezéseket biztosító intézmények is a megszokott, rendkívüli intézkedések nélkül működtek, és ami szintén fontos, hogy tapasztalataink alapján az utcán élők között sem okozott már tömeges megbetegedéseket. Természetesen, ha valaki igényli, akkor számára továbbra is tudunk vírus elleni egyéni védőeszközöket biztosítani, illetve az utcai szociális munkás kollégáink is használják ezeket, amennyiben zárt helyen, autóban dolgoznak a fedél nélküli emberekkel.

2022-ben az utcai szolgálatunk 194 emberrel került kapcsolatba, illetve tartotta a kapcsolatot. Az utcán élőkkel a 254 szolgálati napon összesen 2811 alkalommal találkoztunk, átlagosan 5 fővel egy nap. Túlnyomórészt férfiakról beszélhetünk (142 fő, 73 %), akik nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel, általában gyűjtögetésből, guberálásból vagy alkalmi munkákból élnek. Többségük (60 %) 40 és 59 év között van, a 39 év alattiak (21 %), és a 60 év felettiak (19 %) kisebbszámú vannak. Összesen 26 embert szállítottunk, túlnyomó többségében hajléktalanellátó intézményekbe: éjjeli menedékhelyekre, átmeneti szállókra, egészségügyi centrumokba, illetve kritikus egészségi állapotú emberekhez pedig 4 alkalommal hívtunk mentőt. Az utcákon, közterületeken élő emberek egészségi állapota – az életmód sajátosságaiból adódóan – egyre romlik. Ha már sikerült őket valamilyen egészségügyi ellátásba juttatni, akkor minden rendelkezésre álló eszközzel segítjük, hogy a szükséges „rehabilitációt” végig vigyék, ne távozzanak a felépülésük előtt. Bekerüléskor kórházi csomagot biztosítunk számukra, majd igyekszünk őket folyamatosan látogatni, illetve biztosítani számukra azokat a felszereléseket, eszközöket, amik gyógyulásukhoz szükségesek.

A tavalyi évben kicsivel több mint 1500 alkalommal kaptak tőlünk valamilyen tárgyi segítséget (takaró, hálósák, élelmiszer, ruha). Szorosabb kapcsolatban (legalább két hetente vagy gyakoribb találkozás), gondozásban 30 emberrel vagyunk, közülük 6 embernél sikerült elérni az utcai életmód feladását.

Budapest, 2023.január 31.

